

# پاسخنامه آزمون دفترچه شماره (۳) دوره دوم متوسطه پایه دوازدهم ریاضی

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۶۰ دقیقه	تعداد سؤال: ۱۳۵

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم ریاضی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

مدت پاسخگویی	شماره سؤال		تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
	تا	از			
۷۰ دقیقه	۱۰	۱	۱۰	حسابان (۱)	۱
	۲۰	۱۱	۱۰	ریاضی (۱)	
	۲۵	۲۱	۵	هندسه (۲)	
	۳۰	۲۶	۵	هندسه (۱)	
	۳۵	۳۱	۵	آمار و احتمال	
	۴۵	۳۶	۱۰	حسابان (۲)	
	۵۵	۴۶	۱۰	هندسه (۳)	
۵۰ دقیقه	۷۰	۵۶	۱۵	فیزیک (۲)	۲
	۸۵	۷۱	۱۵	فیزیک (۱)	
	۹۵	۸۶	۱۰	فیزیک (۳)	
۴۰ دقیقه	۱۱۰	۹۶	۱۵	شیمی (۲)	۳
	۱۲۵	۱۱۱	۱۵	شیمی (۱)	



فاصله نقطه  $A(2, 1)$  از خط  $2x - y + 3 = 0$  برابر است با

طول ضلع مربع:

$$d = \frac{|2(2) - 1 + 3|}{\sqrt{2^2 + (-1)^2}} = \frac{6}{\sqrt{5}} \Rightarrow S = d^2 = \frac{36}{5}$$

$$A = \sqrt{(2)^2 + (\sqrt{5})^2} + 2\sqrt{5} + \sqrt{(2)^2 + (\sqrt{5})^2} - 2\sqrt{5} \\ = \sqrt{(2+\sqrt{5})^2} + \sqrt{(2-\sqrt{5})^2} \\ \Rightarrow A = |2+\sqrt{5}| + |2-\sqrt{5}| = 2+\sqrt{5} + 2-\sqrt{5} = 4$$

۲ ۸

$$\frac{S_f}{S_d} = \frac{\frac{6}{5}(2a_1 + 5d)}{\frac{6}{5}(2a_1 + 4d)} = \frac{26}{25} \Rightarrow \frac{2a_1 + 5d}{2a_1 + 4d} = \frac{6}{5}$$

$$\Rightarrow 10a_1 + 25d = 12a_1 + 24d \Rightarrow d = 2a_1$$

$$\Rightarrow \frac{a_f}{a_d} = \frac{a_1 + 5d}{a_1 + 4d} = \frac{2a_1 + 11a_1}{2a_1 + 8a_1} = \frac{11}{9}$$

ریشه معادله را در خود معادله صدق می‌دهیم:

$$(r)^2 - (r)^2 - (r) - m = 0 \Rightarrow m = 27 - 9 - 3 = 15$$

حال برای محاسبه ریشه‌های دیگر، عبارت را بر  $x - 3$  تقسیم می‌کنیم:

$$\begin{array}{r} x^2 - x^2 - x - 15 \quad | \quad x - 3 \\ -x^2 + 3x^2 \qquad \quad \quad x^2 + 2x + 5 \\ \hline 2x^2 - x - 15 \\ -2x^2 + 6x \\ \hline 5x - 15 \\ -5x + 15 \\ \hline 0 \end{array}$$

برای یافتن ریشه‌های دیگر، معادله  $x^2 + 2x + 5 = 0$  را حل می‌کنیم که این معادله به دلیل دلتای منفی، ریشه حقیقی ندارد.

با فرض  $x^2 + x = u$  معادله  $f(x) = 0$  را حل می‌کنیم:

$$x^2 + x = u \Rightarrow u^2 - 18u + 72 = 0 \Rightarrow (u - 6)(u - 12) = 0 \\ \Rightarrow \begin{cases} u = 6 \Rightarrow x^2 + x = 6 \Rightarrow x^2 + x - 6 = 0 \Rightarrow x_1 + x_2 = -1 \\ u = 12 \Rightarrow x^2 + x = 12 \Rightarrow x^2 + x - 12 = 0 \Rightarrow x_3 + x_4 = -1 \end{cases}$$

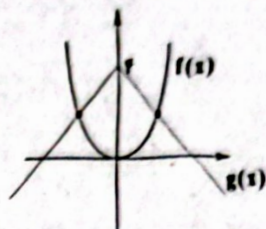
پس مجموع ریشه‌ها  $-2$  است. ضمناً توجه داشته باشید که دو معادله فوق ریشه مشترک ندارند.

۲ ۱۱

$$\frac{-1}{n} < -\frac{1}{3} \leq \frac{n-1}{n} < \frac{n}{n} \Rightarrow -1 < -\frac{n}{3} \leq n-1$$

$$\left. \begin{aligned} (1) \Rightarrow -\frac{n}{3} > -1 &\xrightarrow{\times(-3)} n < 3 \\ (2) \Rightarrow n + \frac{n}{3} \geq 1 &\Rightarrow \frac{4}{3}n \geq 1 \xrightarrow{\times \frac{3}{4}} n \geq \frac{3}{4} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{3}{4} \leq n < 3$$

$$x^2 + |x| - 4 = 0 \Rightarrow x^2 = 4 - |x|$$



$$\begin{cases} f(x) = x^2 \\ g(x) = 4 - |x| \end{cases}$$

بنابراین دارای دو ریشه حقیقی است.

نقطه، فاصله دو خط موازی  $ax + by + c_1 = 0$

$$\text{و } ax + by + c_2 = 0 \text{ از رابطه } \frac{|c_1 - c_2|}{\sqrt{a^2 + b^2}} \text{ به دست می‌آید.}$$

ابتدا معادله خط  $d_1$  را به صورت زیر می‌نویسیم:

$$d_1: 24y = 9 - 10x \Rightarrow 10x + 24y - 9 = 0 \Rightarrow 5x + 12y - \frac{9}{2} = 0$$

بنابراین دو خط  $d_1$  و  $d_2$  با یکدیگر موازی‌اند و فاصله این دو خط موازی برابر قطر دایره است.

$$\text{قطر دایره} = \frac{|2 - (-\frac{9}{2})|}{\sqrt{5^2 + 12^2}} = \frac{\frac{13}{2}}{13} = \frac{1}{2} \Rightarrow \text{شعاع} = \frac{1}{4}$$

$$S = \pi r^2 = \pi \left(\frac{1}{4}\right)^2 = \frac{\pi}{16}$$

فرض می‌کنیم که  $a = \sqrt{14 + \sqrt{x}}$  و  $b = \sqrt{14 - \sqrt{x}}$  باشد:

$$a + b = 4, a^2 + b^2 = 28$$

$$(a + b)^2 = a^2 + b^2 + 2ab(a + b) \Rightarrow 64 = 28 + 2ab(4)$$

$$ab = \frac{64 - 28}{12} = 3 \Rightarrow \sqrt{(14 + \sqrt{x})(14 - \sqrt{x})} = 3$$

$$\xrightarrow{\text{توان } 2} 196 - x = 27 \Rightarrow x = 169 \Rightarrow \left(\frac{x}{169} + 2\right)^2 = 9$$

$$5, x, 10 \Rightarrow x^2 = 50 \Rightarrow x = \pm 5\sqrt{2}$$

چون دنباله افزایشی است  $x = 5\sqrt{2}$  قابل قبول است. بنابراین قدرنسبت دنباله برابر  $\sqrt{2}$  است.

$$S_1 = \frac{a_1(q^1 - 1)}{q - 1} \Rightarrow S_1 = \frac{5((\sqrt{2})^1 - 1)}{\sqrt{2} - 1} = 155(\sqrt{2} + 1)$$

۲ ۵

$$\begin{cases} S = \alpha + \beta = -\frac{b}{a} = 7 \\ P = \alpha\beta = \frac{c}{a} = 1 \end{cases}$$

$$\alpha' = \sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} \xrightarrow{\text{به توان ۲ می‌رسانیم}} \alpha + \beta + 2\sqrt{\alpha\beta} = \alpha'^2$$

$$\Rightarrow 7 + 2 = \alpha'^2 \Rightarrow \begin{cases} \alpha' = 3 \text{ ق ق} \\ \alpha' = -3 \text{ غ ق} \end{cases}$$

$$\beta' = \frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} \Rightarrow \beta' = \frac{\alpha + \beta}{\alpha\beta} \Rightarrow \beta' = \frac{7}{1} = 7$$

$$\begin{cases} S' = \alpha' + \beta' = 3 + 7 = 10 \\ P' = \alpha'\beta' = 3 \times 7 = 21 \end{cases} \Rightarrow x^2 - S'x + P' = 0 \Rightarrow x^2 - 10x + 21 = 0$$

۱ ۱۶

$$t_n = an^r + bn - a \begin{cases} t_r = \Delta \rightarrow \Delta = a(r^r) + b(r) - a \\ t_v = -4v \rightarrow -4v = a(v^r) + b(v) - a \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 9a + 2b - a = \Delta \Rightarrow 8a + 2b = \Delta \\ \frac{x(-6)}{x(-6)} \rightarrow -48a - 18b = -20 \quad (1) \\ 49a + 7b - a = -4v \Rightarrow 48a + 7b = -4v \quad (2) \end{cases}$$

$$\xrightarrow{(1)+(2)} -18b + 7b = -20 - 4v \Rightarrow -11b = -20 - 4v \Rightarrow b = v$$

$$\xrightarrow{8a+2b=\Delta} 8a + 2(v) = \Delta \Rightarrow 8a = \Delta - 2v \Rightarrow 8a = -16$$

$$\Rightarrow a = -2$$

$$t_r = a + b - a = b = v$$

$$6^r = (4x+2)(x-2) \Rightarrow 36 = 4x^2 - 8x + 2x - 4 \Rightarrow 4x^2 - 6x - 4 = 0 \Rightarrow (2x)^2 - 2(2x) - 4 = 0$$

$$\Rightarrow (2x-8)(2x+5) = 0 \Rightarrow \begin{cases} 2x=8 \Rightarrow x=4 \\ 2x=-5 \Rightarrow x=-\frac{5}{2} \text{ (غرق)} \end{cases}$$

به همین ترتیب داریم:

$$(x-2)^2 = 6y \Rightarrow (4-2)^2 = 6y \Rightarrow 4 = 6y \Rightarrow y = \frac{4}{6} = \frac{2}{3}$$

۲ ۱۸

شماره شکل	۱	۲	۳	...	n
کل مربعها	1x2	2x3	3x4	...	n(n+1)
رنگیها	0	1=1^2	4=2^2	...	(n-1)^2

بنابراین در شکل ۱۰ ام داریم:

$$\frac{\text{رنگی}}{\text{کل}} = \frac{(10-1)^2}{10 \times 11} = \frac{9^2}{110} = \frac{81}{110}$$

۱ ۱۹

$$\begin{cases} a_1 + a_2 + a_3 + a_4 = 22 \\ a_5 + a_6 + a_7 + a_8 = 128 \end{cases}$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \rightarrow \begin{cases} a_1 + a_1 + d + a_1 + 2d + a_1 + 3d = 22 \\ a_1 + 4d + a_1 + 5d + a_1 + 6d + a_1 + 7d = 128 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 4a_1 + 6d = 22 \\ 4a_1 + 22d = 128 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{دورابطه را از هم کم می کنیم}} 4a_1 + 22d - 4a_1 - 6d = 128 - 22$$

$$\Rightarrow 16d = 106 \Rightarrow d = \frac{106}{16} = 6 \frac{2}{4} = 6 \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow 4a_1 = 22 - 24 \Rightarrow a_1 = -\frac{2}{4} = -\frac{1}{2}$$

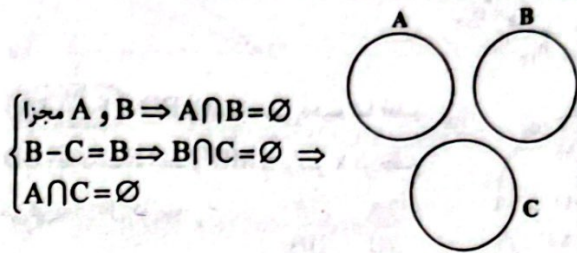
$$a_{10} = a_1 + 9d = -\frac{1}{2} + 9 \times 6 \frac{1}{2} = 53$$

بنابراین داریم: @master\_Azmon

۱ ۱۲ بین هر دو عدد گویا (یا گنگ) متمایز، نامتناهی عدد گویا و

نامتناهی عدد گنگ وجود دارد.

۲ ۱۳ سه مجموعه A, B, C دوه دو مجزا هستند، زیرا:



در نتیجه داریم:

$$\begin{cases} n(A \cup B) = n(A) + n(B) = 18 \\ n(B \cup C) = n(B) + n(C) = 18 \times \frac{2}{3} = 12 \xrightarrow{+} \\ n(A \cup C) = n(A) + n(C) = 18 \times \frac{4}{9} = 8 \end{cases}$$

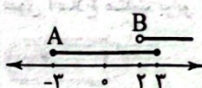
$$2n(A) + 2n(B) + 2n(C) = 18 + 12 + 8$$

$$\Rightarrow 2(n(A) + n(B) + n(C)) = 38 \Rightarrow \underbrace{n(A) + n(B) + n(C)}_{18} = 19$$

$$\Rightarrow n(C) = 1 \begin{cases} n(A) + n(C) = 8 \rightarrow n(A) = 7 \\ n(B) + n(C) = 12 \rightarrow n(B) = 11 \end{cases}$$

پس اختلاف تعداد اعضای B و C برابر با 11-1=10 می باشد.

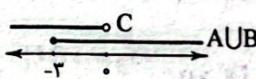
۱ ۱۴



$$A = \{x \in \mathbb{R} | -2 \leq x \leq 3\}$$

$$B = \{x \in \mathbb{R} | x > 2\}$$

AUB شامل تمام اعضای A و اعضای B است، لذا:



$$A \cup B = [-2, +\infty)$$

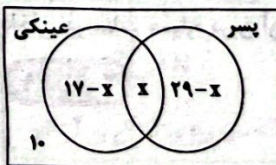
$$C = \{x \in \mathbb{R} | x < 0\} = (-\infty, 0)$$

(AUB) ∩ C شامل تمام اعضای مشترک AUB و C است، بنابراین:

$$(A \cup B) \cap C = [-2, 0)$$

۲ ۱۵

روش اول: اگر x تعداد پسرهای عینکی باشد، آن گاه:



$$10 + 17 - x + x + 29 - x = 50 \Rightarrow 56 - x = 50 \Rightarrow x = 6$$

$$n(S) = 50$$

$$\text{عینکی} = A \Rightarrow n(A) = 17$$

روش دوم:

$$\text{پسر} = B \Rightarrow n(B) = 29$$

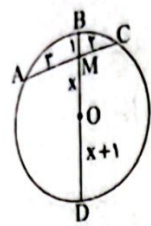
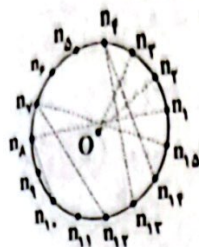
$$n(A \setminus B) = n((A \cup B) \setminus B) = n(S) - n(A \cup B)$$

$$\Rightarrow 10 = 50 - n(A \cup B)$$

$$\Rightarrow n(A \cup B) = 40 \Rightarrow n(A) + n(B) - n(A \cap B) = 40$$

$$\Rightarrow n(A \cap B) = 46 - 40 = 6$$

۲ ۲۰



۲ ۲۵ BO را امتداد می دهیم تا قطر BD به دست آید و MO را برابر x در نظر می گیریم. حال داریم:

$$MA \times MC = MB \times MD$$

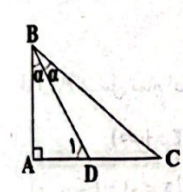
$$\Rightarrow 2 \times 2 = 1 \times (2x + 1) \Rightarrow 2x + 1 = 4 \Rightarrow x = \frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow R = x + 1 = \frac{5}{2} = 2.5$$

۴ ۲۶ برای این که سه پاره خط به طول های a, b, c ضلع های یک مثلث باشند باید مجموع هر دو تای آنها از سومی بزرگ تر باشد.

$$\left. \begin{aligned} 4x + x + 8 > 6x + 6 &\Rightarrow x < 2 \\ 4x + 6x + 6 > x + 8 &\Rightarrow x > \frac{2}{9} \\ x + 8 + 6x + 6 > 4x &\Rightarrow x > \frac{-14}{3} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{2}{9} < x < 2$$

چون طول اضلاع اعداد طبیعی است پس فقط  $x=1$  می تواند باشد، در نتیجه طول اضلاع مثلث برابر ۹، ۱۲ و ۴ و محیط آن  $4+9+12=25$  است.



۱ ۲۷

$$\begin{cases} D_1 + \alpha = 90^\circ \\ C + 2\alpha = 90^\circ \end{cases} \Rightarrow D_1 + \alpha = C + 2\alpha$$

$$\Rightarrow D_1 = C + \alpha \Rightarrow D_1 > \alpha$$

در مثلث ABD داریم:  $\hat{D}_1 > \hat{\alpha} \Rightarrow AB > AD$

۳ ۲۸ اگر مثلث، دارای زاویه منفرجه باشد، نقطه همرسی عمودمنصف های آن خارج مثلث قرار دارد. نقطه همرسی میانه ها و نیمسازهای داخلی هر مثلث همواره درون آن قرار دارد.

۲ ۲۹

$$\begin{cases} B \text{ نیمساز زاویه } \Rightarrow \hat{D}BO = \hat{C}BO \\ BC \parallel DE \Rightarrow \hat{D}OB = \hat{C}OB \end{cases}$$

$$\Rightarrow \hat{D}BO = \hat{D}OB \Rightarrow DO = DB \quad (1)$$

$$\begin{cases} C \text{ نیمساز زاویه } \Rightarrow \hat{E}CO = \hat{B}CO \\ BC \parallel DE \Rightarrow \hat{E}OC = \hat{B}CO \end{cases}$$

$$\Rightarrow \hat{E}CO = \hat{E}OC \Rightarrow EO = EC \quad (2)$$

بنابراین داریم:

$$ADE \text{ محیط مثلث} = AD + DO + OE + AE$$

$$= \underbrace{AD + DB}_{AB} + \underbrace{EC + AE}_{AC} = AB + AC = 16 + 24 = 40$$

۳ ۲۰

حالات متوالی دنباله هندسی  $a_1, a_2, a_3, \dots \rightarrow a_2^2 = a_1 a_3$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \rightarrow (a_1 + 2d)^2 = (a_1 + d)(a_1 + 3d)$$

$$\Rightarrow 9x^2 + 12ad + 4d^2 = 9x^2 + 10ad + 3d^2$$

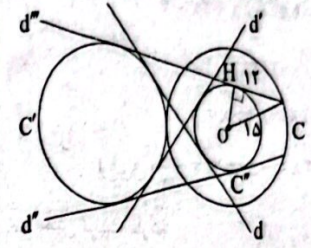
$$\Rightarrow 16d^2 - 9d^2 = 10ad - 12ad \Rightarrow 7d^2 = 2ad$$

$$\frac{d^2}{d} \rightarrow 7d = 2a_1 \Rightarrow a_1 = \frac{7}{2}d \quad (*)$$

حال قدرنسبت دنباله هندسی را می یابیم.  
 $a_2$  و  $a_3$  دو جمله متوالی دنباله هندسی اند، پس:

$$r = \frac{a_3}{a_2} = \frac{a_1 + 3d}{a_1 + 2d} \quad (*) \rightarrow r = \frac{\frac{7}{2}d + 3d}{\frac{7}{2}d + 2d} = \frac{\frac{13}{2}d}{\frac{11}{2}d} = \frac{13}{11}$$

۳ ۲۱ OH در دایره C طوق قضیه فیثاغورس برابر ۹ است و خط مورد نظر بر دایره C' و بر دایره C'' به شعاع ۹ مماس است و چون دو دایره C' و C'' متقاطع هستند ۴ مماس مشترک می توانند با این شرایط داشته باشند.



۱ ۲۲

$$M = \frac{BC - AC}{2} \Rightarrow 2\alpha = BC - 2\alpha$$

$$\Rightarrow BC = 4\alpha \Rightarrow \widehat{BCA} = 6\alpha$$

از آنجا که  $\widehat{BCA} = \frac{1}{5}$  محیط دایره است پس داریم:

$$6\alpha = \frac{1}{5} \times 360^\circ \Rightarrow \alpha = 48^\circ$$

۱ ۲۳

$$|R - R'| = 2, d = \sqrt{5}$$

$$\sqrt{5} < 2 \Rightarrow d < |R - R'| \Rightarrow \text{دو دایره متداخل هستند}$$

۱ ۲۴ با توجه به این که دایره به ۱۵ قسمت مساوی تقسیم شده و هر قسمت برابر  $\frac{360^\circ}{15} = 24^\circ$  است و داریم:

زاویه محاطی:  $\hat{n}_1 \hat{n}_8 \hat{n}_{10} = \frac{n_1 n_{10}}{2} = \frac{6 \times 24}{2} = 72^\circ$

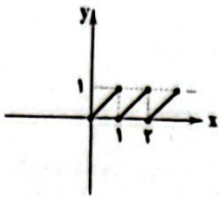
زاویه محاطی:  $\hat{n}_3 \hat{n}_6 \hat{n}_{12} = \frac{n_3 n_{12}}{2} = \frac{24}{2} = 12^\circ$

زاویه محاطی:  $\hat{n}_5 \hat{n}_7 \hat{n}_{12} = \frac{n_5 n_{12}}{2} = \frac{3 \times 24}{2} = 36^\circ$

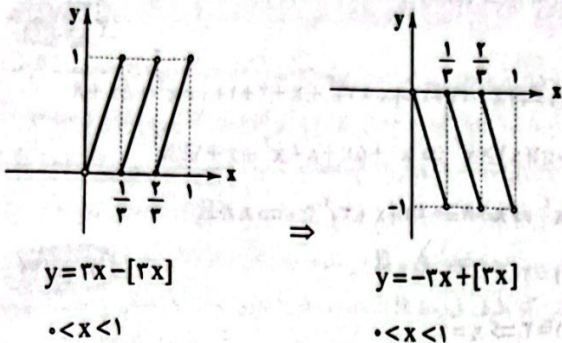
زاویه مرکزی:  $\hat{n}_6 \hat{O} \hat{n}_9 = n_6 n_9 = 24^\circ$

$$\Rightarrow \text{عبارت حاصل} = \frac{72^\circ - 12^\circ}{36^\circ - 24^\circ} = \frac{60^\circ}{12^\circ} = 5^\circ$$

۳۶ ۱ نمودار تابع  $f(x) = x - [x]$  به صورت زیر است:



حال اگر نمودار  $y = ax - [ax]$  در بازه  $(0, 1)$  سه پاره خط داشته باشد و هم چنین زیر محور  $x$  ها باشد باید  $a = 3$  باشد. فرایند رسم را ببینید:



$y = 2x - [2x]$

$0 < x < 1$

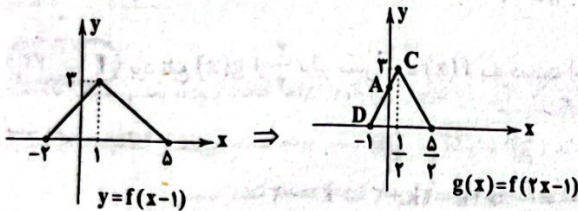
$y = -2x + [2x]$

$0 < x < 1$

پس  $a + a^2$  برابر ۱۲ می شود.

۳۷ ۲ مراحل رسم به صورت زیر است:

$f(x) \rightarrow f(x-1) \rightarrow f(2x-1)$



برای به دست آوردن مختصات نقطه  $A$  باید معادله  $DC$  را بنویسیم و آن را با محور عرض ها قطع دهیم.

$DC: y - 0 = \frac{2-0}{\frac{1}{2}+1}(x+1) \Rightarrow y = 2x + 2 \xrightarrow{x=0} y = 2$

پس مختصات  $A$  به صورت  $A(0, 2)$  خواهد بود.

$|AB| = \sqrt{(0+1)^2 + (2-0)^2} = \sqrt{5}$

۳۸ ۴ طول نقاط تابع  $f(\frac{x}{p})$  دو برابر طول نقاط تابع  $f(x)$  است.

اگر نقاط برخورد تابع  $y = f(\frac{x}{p})$  با محور  $x$  را  $a'$  و  $b'$  و  $c'$  در نظر بگیریم:

$\left. \begin{matrix} a' = 2a \\ b' = 2b \\ c' = 2c \end{matrix} \right\} \Rightarrow a' + b' + c' = 2(a + b + c) = 2 \times 4 = 8$

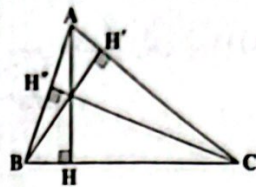
۳۹ ۱

$f(x) = |\cos x| \xrightarrow[\text{به سمت چپ}]{\text{واحد انتقال افقی } \pi} |\cos(x + \pi)| = |\cos x|$

$\xrightarrow[\text{به پایین}]{\text{واحد انتقال } 4} y = |\cos x| - 4$

$|\cos x| - 4 = 0 \Rightarrow |\cos x| = 4$

۳۰ ۳



$\hat{A} > \hat{B} \Rightarrow BC > AC$   
 $\hat{A} > \hat{C} \Rightarrow BC > AB$   
 BC بزرگ ترین ضلع است.

$AH \times BC = BH' \times AC \Rightarrow \frac{AH}{BH'} = \frac{AC}{BC}$

$AC < BC \Rightarrow AH < BH'$

به طور مشابه  $AH < CH''$  و در نتیجه  $AH$  کوچک ترین ارتفاع مثلث است. اما در مورد میانه  $AM$  نمی توان نظر داد و همواره  $BC < AB + AC$  است.

$x \subseteq A \cap B \Leftrightarrow x \subseteq A \wedge x \subseteq B$  می دانیم: ۳۱ ۴

پس گزینه (۴) صحیح است.

عبارت  $\equiv ((\sim p \vee q) \wedge \sim q) \Rightarrow p$  ۳۲ ۳

$\equiv \sim((\sim p \vee q) \wedge \sim q) \vee p$

$\equiv (p \wedge \sim q) \vee q \vee p$

$\equiv (p \wedge \sim q) \vee (p \vee q)$

$\equiv (p \vee (p \vee q)) \wedge (\sim q \vee (p \vee q))$

$\equiv (p \vee q) \wedge T$

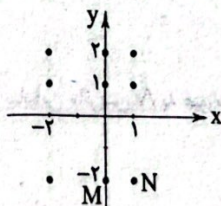
$\equiv p \vee q$

۳۳ ۱

$A \times B = \{(0, 1), (0, 2), (0, -2), (1, 1), (1, 2), (1, -2), (-2, 1), (-2, 2), (-2, -2)\}$

$|MN| = \sqrt{(x_N - x_M)^2 + (y_N - y_M)^2}$

$= \sqrt{(1-0)^2 + (-2+2)^2} = \sqrt{1} = 1$



$2^{n-2} = 2^{n-6} + 48 \Rightarrow 2^{n-2} - 2^{n-6} = 48$  ۳۴ ۳

$\Rightarrow 2^{n-6} \times 2^2 - 2^{n-6} = 48 \Rightarrow 2^{n-6} (2^2 - 1) = 48$

$\Rightarrow 2^{n-6} = \frac{48}{3} = 16 \Rightarrow 2^{n-6} = 2^4 \Rightarrow n = 10$

می دانیم که: ۳۵ ۲

$\begin{cases} A \cup (A \cap B) = A \\ A \cap (A \cup B) = A \end{cases}$  قانون جذب

$(A \cap B) \cap (A' \cup B) = A \cap B, A \cup (A - B) = A$

$X = (A \cap B) \cap A = A \cap B$

از روی مختصات رأس در تابع  $y = 2f\left(\frac{x}{2}\right)$  مختصات رأس تابع  $y = f(x)$  و سپس مختصات رأس تابع  $y = -2f(2-x) + 1$  را به صورت زیر به دست می آوریم:

$$S'_{-f} \in 2f\left(\frac{x}{2}\right) \Rightarrow S'_{\frac{-f}{2}} \in f(x)$$

$$\Rightarrow S''_{\frac{\frac{1}{2}-2}{-1} = \frac{3}{2}} \in -2f(2-x) + 1$$

ابتدا نمودار  $f$  نسبت به محور  $x$ ها قرینه شده است و سپس  $\frac{1}{2}$  واحد به بالا انتقال یافته است. ۳ ۴۵

عناصر قطر اصلی دو ماتریس را تشکیل داده و با هم جمع می کنیم. ۳ ۴۶

$$c_{11} = a_{11} + b_{11} = (1^2 - 1) + (1^2 + 1) = 2$$

$$c_{22} = a_{22} + b_{22} = (2^2 - 2) + (2^2 + 2) = 16$$

$$c_{33} = a_{33} + b_{33} = (3^2 - 3) + (3^2 + 3) = 54$$

$$\text{جمع درایه های قطر اصلی} = 54 + 16 + 2 = 72$$

از تساوی دو ماتریس نتیجه می گیریم: ۴ ۴۷

$$a + b = 4, ab = 3$$

$$\Rightarrow a^2 + b^2 = (a+b)^2 - 2(ab) = 4^2 - 2(3) = 16 - 6 = 10$$

$$= 64 - 26 = 38$$

یک ماتریس مربعی زمانی قطری است که درایه های غیرواقع بر قطر اصلی آن صفر باشد، پس: ۱ ۴۸

بنابراین ماتریس  $A$  به صورت  $A = \begin{bmatrix} 5 & 0 \\ 0 & 4 \end{bmatrix}$  است.

$$\begin{cases} 2a - b = 0 \Rightarrow b = 2a \\ b - 2a - 2 = 0 \Rightarrow 2a - 2a = 2 \Rightarrow a = 2, b = 4 \end{cases}$$

$$A = \begin{bmatrix} -1 & -4 \\ 1 & -2 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} a-1 & b \\ 2c & 2d^2 \end{bmatrix}$$

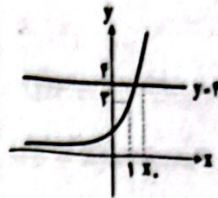
$$\Rightarrow \text{مجموع درایه ها} = 9$$

$$\begin{cases} -1 = a - 1 \Rightarrow a = 0 \\ b = -4 \\ 1 = 2c \Rightarrow c = \frac{1}{2} \\ 2d^2 = -2 \Rightarrow d = -1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{a+d}{b+c} = \frac{0-1}{-4+\frac{1}{2}} = \frac{-1}{-\frac{7}{2}} = \frac{2}{7}$$

$$\Rightarrow \frac{a+d}{b+c} = \frac{0-1}{-4+\frac{1}{2}} = \frac{-1}{-\frac{7}{2}} = \frac{2}{7}$$

نمودار دو تابع  $g(x) = 3^x$  و  $h(x) = 4$  را ببینید:



ملاحظه می کنید که دو تابع در نقطه  $x_0 > 1$  متقاطع اند.

$$3^{\cos x} = 4 \Rightarrow |\cos x| = x_0 > 1 \Rightarrow \text{(فاقد جواب حقیقی)}$$

$$g(x) = f(x+2) + 1 = (x+2)^2 + x + 2 + 1 + 1 = x^2 + 5x + 8$$

$$(f+g)(x) \geq x^2 \Rightarrow x^2 + 5x + 8 + x^2 + x + 1 \geq x^2$$

$$\Rightarrow x^2 + 6x + 9 \geq 0 \Rightarrow (x+3)^2 \geq 0 \Rightarrow x \in \mathbb{R}$$

$$f(2) = 2$$

$$x + 1 = 2 \Rightarrow x = 1$$

$$g(2) = 2 - 2f(2) = 2 - 2 \times 2 = -2$$

$$\Rightarrow (2, -2) \in g \Rightarrow B(2, -2)$$

$$\begin{cases} a + b = 2 \\ a - b = -4 \end{cases} \xrightarrow{+} 2a = -2 \Rightarrow a = -1$$

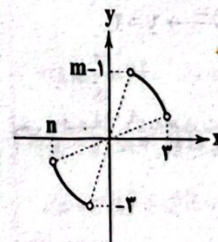
برد تابع  $g(x)$  از  $\frac{2}{3}$  برابر شدن برد  $f(x)$  به دست آمده ۴ ۴۲

است پس:

$$\frac{k}{k+1} = \frac{2}{3} \Rightarrow 3k = 2k + 2 \Rightarrow k = 2$$

برای رسم تابع  $f(x)$ ، نمودار  $f(x) + 1$  را یک واحد به سمت ۱ ۴۳

پایین منتقل می کنیم.



نمودار تابع  $f(-x)$  قرینه تابع  $f(x)$  نسبت به مبدأ مختصات است.

بنابراین داریم:

$$\begin{cases} m - 1 = +3 \Rightarrow m = 4 \\ n = -3 \end{cases} \Rightarrow m + n = 1$$

ابتدا ضابطه سهمی مربوط به تابع  $y = 2f\left(\frac{x}{2}\right)$  را می نویسیم: ۲ ۴۴

$$y = a(x+1)(x-3) \xrightarrow{(0, -2)} -2 = a(1)(-3) \Rightarrow a = 1$$

$$\Rightarrow y = (x+1)(x-3) = x^2 - 2x - 3$$

مختصات رأس سهمی به صورت زیر است:

$$\begin{cases} x_S = 1 \\ y_S = f(1) = -4 \end{cases}$$

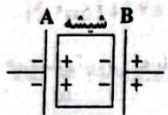
درایه‌های واقع در ستون سوم ماتریس  $X$  برابر  $\begin{bmatrix} -\frac{7}{2} \\ -\frac{11}{2} \\ -5 \end{bmatrix}$  است.

$$-\frac{7}{2}x - \frac{11}{2}x(-5) = -\frac{285}{4} = -96.25$$

البته برای صرفه در زمان می‌توانید فقط ستون سوم را حساب کنید.

**فیزیک**

**۵۶ | ۱** چون در ابتدا ورقه‌های الکتروسکوپ، باز هستند الزاماً الکتروسکوپ، باردار است، که بار ورقه‌ها و کلاهک الکتروسکوپ و صفحه  $B$  همنام و بار صفحه  $A$  با آن‌ها غیرهمنام است که در شکل زیر بار صفحه  $B$  را مثبت و بار صفحه  $A$  را منفی فرض کرده‌ایم. هنگامی که قطعه شیشه‌ای وارد فضای بین دو صفحه  $A$  و  $B$  می‌شود، روی آن بار الکتریکی القا می‌شود و قسمتی که طرف صفحه  $B$  است، به طور نسبی دارای بار منفی و سمت صفحه  $A$  دارای بار مثبت می‌شود که بارهای منفی سمت صفحه  $B$  باعث جذب بار بیشتری روی صفحه  $B$  می‌شوند، لذا از بار ورقه‌های الکتروسکوپ کاسته می‌شود و زاویه بین آن‌ها کاهش می‌یابد.



**۵۷ | ۳** نوع نیروی بین کره‌ها ابتدا جاذبه بوده، یعنی بارها ناهمنام بوده‌اند ( $q_A$  مثبت، پس  $q_B$  منفی بوده است) و بعد از تماس، نوع نیروی بین کره‌ها دافعه است، پس بار کره‌ها همنام شده است.

**بررسی گزینه‌ها:**

- ۱) چون بار کره  $A$  مثبت است با تماس با کره  $B$  که بار منفی دارد، مقداری از بارش خنثی می‌شود. (✓)
- ۲) چون کره  $B$  بار منفی و کره  $A$  بار مثبت دارد، پس الکترون‌ها از کره  $B$  به کره  $A$  می‌روند. (✓)
- ۳) چون پس از تماس کره‌ها، مقداری از بار کره‌ها خنثی می‌شود و بار نهایی کره‌ها عددی کوچک‌تر از حالت اولیه است، بنابراین اندازه نیروی بین آن‌ها ممکن است کاهش یابد. (✗)
- ۴) طبق اصل پایستگی بار الکتریکی، مجموع بار کره‌ها همواره مقداری ثابت است. (✓)

**۵۸ | ۳** ابتدا قانون کولن را در حالت اول می‌نویسیم:

$$F = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2} \quad |q_1|=|q_2|=q \rightarrow F = k \frac{q^2}{r^2}$$

دوباره قانون کولن را می‌نویسیم ولی این بار برای بارهای جدید:

$$F' = k \frac{|q'_1||q'_2|}{r^2} \quad |q'_1|=q, |q'_2|=q \rightarrow F' = k \frac{q \times q}{r^2} = \frac{5}{4} k \frac{q^2}{r^2}$$

$$\Rightarrow F' = \frac{5}{4} F = \frac{5}{4} \times 96 = 120 \text{ N}$$

$$F' - F = 120 - 96 = 24 \text{ N}$$

بنابراین:

**۵۰ | ۲** چون  $A$  ماتریس اسکالر است پس تمامی درایه‌های روی قطر اصلی با هم برابرند و سایر درایه‌ها صفر هستند. پس در این صورت:

$$\begin{cases} x^2 - x = 0 \Rightarrow x(x-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=0 \\ x=1 \end{cases} \\ x^2 + x = 0 \Rightarrow x(x+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=0 \\ x=-1 \end{cases} \end{cases} \rightarrow x = -1, 0$$

$x = -1$  غیرقابل قبول است، چون درایه  $a_{11}$  به صورت  $\frac{1}{x+1}$  است و به‌ازای  $x = -1$  بی‌معنا می‌شود. پس  $x = 0$  قابل قبول است و ماتریس اسکالر  $A$  به صورت زیر است:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & \frac{y}{-2} \end{bmatrix} \Rightarrow \frac{y}{-2} = 1 \Rightarrow y = -2 \Rightarrow A = I$$

**۵۱ | ۴** چون درایه  $a_{22}$  در ستون دوم قرار دارد و هم‌چنین:

$$a_{22} = (2)^2 - (2)^2 = 0$$

$$a_{12} \times a_{22} \times a_{32} \times \dots \times a_{n2} = 0$$

پس:

$$B = [i+2j]_{2 \times 2} = \begin{bmatrix} 1+2 \times 1 & 1+2 \times 2 \\ 2+2 \times 1 & 2+2 \times 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 5 \\ 4 & 6 \end{bmatrix}$$

$$2C + A - 2B = I \Rightarrow 2C + \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 6 & 10 \\ 8 & 12 \end{bmatrix} = I$$

$$\Rightarrow 2C = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} -4 & -11 \\ -8 & -11 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 & 11 \\ 8 & 12 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow C = \begin{bmatrix} \frac{5}{2} & \frac{11}{2} \\ \frac{8}{2} & \frac{12}{2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{5}{2} & \frac{11}{2} \\ 4 & 6 \end{bmatrix}$$

$$\text{مجموع درایه‌ها} = \frac{1}{3}(5+11+8+12) = \frac{36}{3} = 12$$

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 5 & 6 \end{bmatrix} \Rightarrow 2 \times 3 \times 5 \times 6 = 180$$

**۵۴ | ۳** در این ماتریس درایه‌ها از رابطه  $a_{ij} = mi^2 - j^3$  محاسبه می‌شوند.

$$a_{22} = 2m \Rightarrow m(2)^2 - (2)^3 = 2m \Rightarrow m = 8 \Rightarrow a_{ij} = 8i^2 - j^3$$

$$a_{11} = 8 - 1 = 7, a_{12} = 8 - 8 = 0, a_{21} = 32 - 1 = 31, a_{22} = 24$$

$$a_{11} + a_{12} + a_{21} + a_{22} = 7 + 0 + 31 + 24 = 62$$

**۵۵ | ۳** ماتریس  $B$  را تشکیل می‌دهیم:

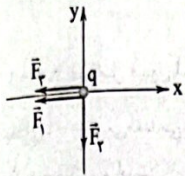
$$B = \begin{bmatrix} 2 \times 1 + 1 & 2 \times 1 + 2 & 2 \times 1 + 3 \\ 2 \times 2 + 1 & 2 \times 2 + 2 & 2 \times 2 + 3 \\ 2 \times 3 + 1 & 2 \times 3 + 2 & 2 \times 3 + 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 4 & 5 \\ 5 & 6 & 7 \\ 7 & 8 & 9 \end{bmatrix}$$

$$2X = -(A+B) = \begin{bmatrix} -4 & -4 & -7 \\ -4 & -6 & -11 \\ -8 & -9 & -10 \end{bmatrix}$$

۳ ۶۴ از آن جا که جسم خنثی است، تعداد پروتون ها و الکترون های آن برابر است، بنابراین با توجه به رابطه  $q = ne$  داریم:

$$q = ne \Rightarrow n = \frac{q}{e} = \frac{64 \times 10^{-6}}{1.6 \times 10^{-19}} = 4 \times 10^{14}$$

۴ ۶۵ ابتدا جهت نیروهای وارد بر بار  $q$  را مشخص می کنیم:



با توجه به این که اندازه بارهای  $q_1, q_2, q_3$  و  $q$  یکسان است، داریم:

$$|F_1| = |F_2| = |F_3| = k \frac{|q_1||q|}{r^2} = 9 \times 10^9 \times \frac{4 \times 2 \times 10^{-12}}{9 \times 10^{-4}} = 120 \text{ N}$$

$$\vec{F}_T = \vec{F}_1 + \vec{F}_2 + \vec{F}_3 = -F_1 \vec{i} - F_2 \vec{i} - F_3 \vec{j} \Rightarrow \vec{F}_T = -(F_1 + F_2) \vec{i} - F_3 \vec{j}$$

$$\Rightarrow \vec{F}_T = -240 \vec{i} - 120 \vec{j} \text{ (N)}$$

۴ ۶۶ دو بار ناهم نامند و مقدار یکسانی دارند، پس تفاوتی نمی کند از کدام بار،  $\frac{1}{3}$  آن را برداریم.

$$q_1 = 6 \mu\text{C} \Rightarrow q'_1 = 6 - (\frac{1}{3} \times 6) = 4 \mu\text{C} \Rightarrow q'_2 = -6 + 2 = -4 \mu\text{C}$$

$$\frac{F'}{F} = \frac{|q'_1||q'_2|}{|q_1||q_2|} \times (\frac{r}{r'})^2 \Rightarrow \frac{F'}{F} = \frac{4 \times 4}{6 \times 6} \times (\frac{r}{\frac{1}{3}r})^2$$

$$= \frac{16}{36} \times 9 = 4 \Rightarrow F' = 4F$$

۴ ۶۷ ابتدا نیروی  $F$  را محاسبه می کنیم:

$$F = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2} \quad (I)$$

حال نیرویی که بارهای  $18q_1$  و  $-3q_1$  برهم وارد می کنند را محاسبه می کنیم:

$$F' = k \frac{|q'_1||q'_2|}{r^2} = k \frac{|-3q_1| \times |18q_1|}{9r^2} = +54 \frac{k|q_1||q_1|}{9r^2}$$

$$= +6 \frac{k|q_1||q_1|}{r^2} \quad (II)$$

$$\frac{(I), (II)}{F} \Rightarrow \frac{F'}{F} = 6F$$

دو بار  $q_1$  و  $q_2$  یکدیگر را می ربایند، پس ناهم نام هستند. در نتیجه دو بار  $18q_1$  و  $-3q_1$  همنام هستند و یکدیگر را دفع می کنند.

۳ ۶۸ از تعریف میدان الکتریکی داریم:

$$E = \frac{F}{|q|} \Rightarrow E = \frac{10/5 \times 10^{-5}}{3/5 \times 10^{-6}} = 30 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

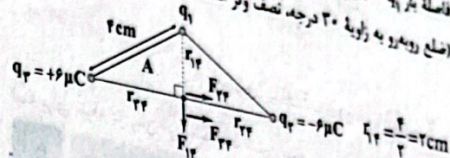
برای بار  $q'$  داریم:

$$F = E|q'|$$

۸ فیزیک

۱ ۵۹

ابتدا باید فاصله بارهای  $q_1, q_2$  و  $q_3$  تا بار  $q_4$  را به دست آوریم. فاصله بار  $q_1$  تا بار  $q_4$  برابر با نصف وتر در مثلث قائم الزاویه (A) می باشد. (ضلع روبه رو به زاویه  $30^\circ$  درجه نصف وتر است.)



حال در مثلث A با داشتن طول دو ضلع، اندازه طول ضلع دیگر را به دست می آوریم:

$$r^2 = r_1^2 + (r_{12})^2 \Rightarrow r_{12}^2 = 16 - 4 = 12$$

$$\Rightarrow r_{12} = r_{22} = 12 \text{ cm}$$

بنابراین طبق قانون کولن داریم:

$$F_{14} = F_{24} = k \frac{|q_1||q_4|}{r_{12}^2}$$

$$\Rightarrow F_{14} = F_{24} = \frac{9 \times 10^9 \times 6 \times 10^{-6} \times 1 \times 10^{-6}}{12 \times 10^{-2}} = 45 \text{ N}$$

$$\text{بردارهای } \vec{F}_{14} \text{ و } \vec{F}_{24} \text{ هم جهت هستند.} \Rightarrow F' = F_{14} + F_{24} = 45 + 45 = 90 \text{ N}$$

هم چنین نیرویی که بار  $q_1$  به بار  $q_4$  وارد می کند، برابر است با:

$$F_{14} = k \frac{|q_1||q_4|}{r_{12}^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 4 \times 10^{-6} \times 1 \times 10^{-6}}{4 \times 10^{-2}} = 90 \text{ N}$$

$$\vec{F}_{14} \text{ و } \vec{F}' \text{ بر هم عمود هستند.} \Rightarrow F_t = \sqrt{F_{14}^2 + F'^2} = 90\sqrt{2} \text{ N}$$

۴ ۶۰ با توجه به رابطه  $\vec{E} = \frac{\vec{F}}{q}$  داریم:

$$\vec{E} = \frac{6\vec{i} - 4\vec{j}}{-2} \Rightarrow \vec{E} = -3\vec{i} + 2\vec{j} \left(\frac{\text{N}}{\text{C}}\right)$$

۲ ۶۱ اندازه میدان الکتریکی یک ذره باردار از رابطه  $E = \frac{k|q|}{r^2}$

دست می آید، بنابراین:

$$\frac{E_2}{E_1} = \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2 \quad \frac{E_1 = 25 \frac{\text{N}}{\text{C}}}{E_2 = 4 \frac{\text{N}}{\text{C}}} \Rightarrow \frac{4}{25} = \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2$$

$$\frac{2}{5} = \frac{r_1}{r_2} \Rightarrow 2r_2 = 5r_1 \Rightarrow r_2 = \frac{5}{2}r_1 = 2.5r_1$$

۴ ۶۲ دو صفحه با هم موازی هستند و در فاصله کم از یکدیگر قرار

گرفته اند، پس هنگامی که دو صفحه با بار برابر و ناهم نام باردار شوند، میدان الکتریکی بین دو صفحه یکنواخت است و شدت میدان در بین دو صفحه (به دور از لبه ها) ثابت است.

۳ ۶۳ میله پلاستیکی مالش داده شده با پارچه پشمی دارای بار

منفی و میله شیشه ای مالش داده شده با پارچه ابریشمی دارای بار مثبت است و می دانیم که بارهای غیرهمنام یکدیگر را جذب می کنند. از طرف دیگر با اندکی دقت متوجه می شویم که جهت چرخش میله شیشه ای به دلیل جذب شدن به میله پلاستیکی به کدام سمت است.



حال مساحت سطح حوض را برحسب  $\text{cm}^2$  می‌نویسیم:

$$20 \times 22 \text{m}^2 = 20 \times 22 \text{m}^2 \times \frac{10^4 \text{cm}^2}{1\text{m}^2} = 44 \times 10^5 \text{cm}^2$$

حال با تقسیم آهنگ تغییر حجم بر مساحت، آهنگ تغییر ارتفاع را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{10^5}{44 \times 10^5} = \frac{1 \text{cm}}{44 \text{s}}$$

۷۶ ۳) کمیت‌هایی مانند نیرو، سرعت، سرعت متوسط، جابه‌جایی و

شتاب، برداری هستند و کمیت‌هایی مانند جرم، طول، زمان، دما و تندی، نرده‌ای هستند.

۷۷ ۴) هر یک از جمله‌های زیر را برحسب میلی‌متر مربع می‌نویسیم:

$$4 \text{cm}^2 \times 10^2 + 6 \times 10^6 \mu\text{m}^2 \times (10^{-3})^2 + 8 \times 10^{-3} \text{dm}^2 \times (10^2)^2 \\ = 400 + 6 + 80 = 486 \text{mm}^2$$

۷۸ ۱) برای انجام اندازه‌گیری‌های درست و قابل اطمینان به یکاهای

اندازه‌گیری‌ای نیاز داریم که تغییر نکنند و قابل بازتولید باشند.

۷۹ ۴) سال نوری برابر مسافتی است که نور در طی یک سال

می‌پیماید، پس:

$$v = \frac{\Delta x}{\Delta t} \Rightarrow \Delta x = v \times \Delta t$$

$$\frac{\Delta x = ly}{ly = \text{سال نوری}} \rightarrow ly = 3 \times 10^8 \times 365 \times 24 \times 60 \times 60 \text{m}$$

$$\Rightarrow ly = ly \times \frac{3 \times 10^8 \times 365 \times 24 \times 60 \times 60 \text{m}}{ly} \times \frac{1 \text{AU}}{1.5 \times 10^{11} \text{m}}$$

$$= 63072 \text{AU}$$

۸۰ ۳) با استفاده از روش تبدیل زنجیره‌ای داریم:

$$40 \text{cm}^2 = 40 \text{cm}^2 \times \left(\frac{10^{-2} \text{m}}{1 \text{cm}}\right)^2 \times \left(\frac{1 \text{pm}}{10^{-12} \text{m}}\right)^2$$

$$= 40 \text{cm}^2 \times \frac{10^{-4} \text{m}^2}{1 \text{cm}^2} \times \frac{1 \text{pm}^2}{10^{-24} \text{m}^2} = 4 \times 10^{21} \text{pm}^2$$

۸۱ ۳) دقت اندازه‌گیری در ابزارهای رقمی (دیجیتال)، برابر یک واحد

از آخرین رقمی است که آن ابزار می‌خواند، بنابراین:

$$\frac{\text{دقت اندازه‌گیری ترازوی A}}{\text{دقت اندازه‌گیری ترازوی B}} = \frac{0.01}{0.001} = 10$$

۸۲ ۳) رقمی یا مدرج بودن ابزار، تأثیری در دقت اندازه‌گیری آن ندارد.

۸۳ ۲) ابتدا حجم کره را حساب می‌کنیم:

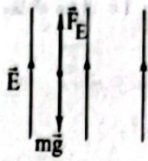
$$V = \frac{4}{3} \pi (r_{\text{خارجی}}^3 - r_{\text{داخلی}}^3) \Rightarrow V = 4 \times (512 - 216) = 1184 \text{cm}^3$$

اکنون با توجه به رابطه محاسبه چگالی برای محاسبه جرم می‌توان نوشت:

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow \Delta = \frac{m}{1184} \Rightarrow m = 5120 \text{g} = 5.12 \text{kg}$$

۶۹ ۴) با توجه به شکل زیر، برای معلق ماندن بار باید نیروی وزن آن

خنثی شود نیروی  $\vec{F}_E$  که از طرف میدان به ذره وارد می‌شود،  $mg$  را خنثی می‌کند.



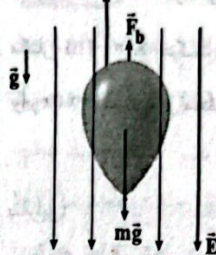
$$F_E = mg \Rightarrow E|q| = mg \Rightarrow |q| = \frac{mg}{E}$$

$$\Rightarrow |q| = \frac{0.006 \times 10}{4 \times 10^4} = 1.5 \times 10^{-6} = 1.5 \mu\text{C}$$

چون جهت نیروی وارد بر بار از طرف میدان، هم‌جهت با جهت میدان الکتریکی است، بنابراین بار  $q$  مثبت است، بنابراین:

$$q = +1.5 \mu\text{C}$$

۷۰ ۳) چون  $q < 0$  است و جهت  $\vec{E}$



رو به پایین است، بنابراین جهت نیروی وارد شده از طرف میدان الکتریکی به بادکنک در خلاف جهت  $\vec{E}$  و در خلاف جهت نیروی وزن ( $m\vec{g}$ ) و در امتداد قائم رو به بالاست. هم‌چنین جهت نیروی شناوری وارد از طرف هوا بر بادکنک ( $\vec{F}_b$ ) هم رو به بالاست.

بزرگی نیروی الکتریکی وارد بر بادکنک برابر است با:

$$F_E = |q|E = 400 \times 10^{-6} \times 1000 = 0.4 \text{N}$$

بادکنک به صورت معلق قرار گرفته است، بنابراین نیروهای وارد بر بادکنک برابر صفر است:

$$F_E + F_b = mg \Rightarrow 0.4 + 0.22 = m \times 10$$

$$\Rightarrow m = 0.026 \text{kg} = 26 \text{g}$$

۷۱ ۱) به ترتیب از راست به چپ، بور مدل سیاره‌ای را به عنوان مدل

اتمی پیشنهاد کرد و رادرفورد مدل هسته‌ای را ارائه نمود.

۷۲ ۴) تمام عبارتهای داده‌شده، صحیح هستند.

۷۳ ۲) از نیروی جاذبه و وزن، به دلیل این‌که اثر مهم و

تعیین‌کننده‌ای دارند در هیچ‌کدام از پرتاب‌های ذکر شده نمی‌توان صرف‌نظر کرد. در پرتاب توپ بدمیتون، به دلیل وزن کم، وزش باد اثر مهم و تعیین‌کننده‌ای روی آن دارد و نمی‌توان از آن صرف‌نظر کرد. اما از اندازه و شکل توپ می‌توان در هر دو پرتاب صرف‌نظر کرد.

۷۴ ۴) علت حرکت یخ در مسیر AB، نیروی وزن می‌باشد، بنابراین

گزینه‌های (۱) و (۲) نمی‌توانند صحیح باشند.

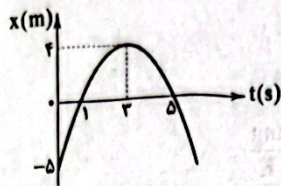
اگر نیروی اصطکاک نبود، یخ در پایان مسیر (نقطه C) متوقف نمی‌گردید، بنابراین گزینه (۳) هم صحیح نیست.

۷۵ ۴) ابتدا آهنگ خروج آب از شلنگ را برحسب  $\frac{\text{cm}^3}{\text{s}}$  محاسبه

می‌کنیم:

$$6000 \frac{\text{L}}{\text{min}} \times \frac{1000 \text{cm}^3}{1 \text{L}} \times \frac{1 \text{min}}{60 \text{s}} = 10^5 \frac{\text{cm}^3}{\text{s}}$$

بنابراین نقطه  $M$  رأس سهمی مسته با توجه به این که طبق معادله، ریشه‌های معادله هم  $t=1s$  و  $t=5s$  هستند، با رسم نمودار مکان - زمان داریم:



متحرک در بازه زمانی مورد نظر از مکان  $x=0$  تا مکان  $x=+4m$  رفته و بازگشته است، بنابراین در این بازه زمانی مسافت  $8m$  را طی کرده است و داریم:

$$s_{av} = \frac{l}{\Delta t} \Rightarrow s_{av} = \frac{8}{5-1} = 2 \frac{m}{s}$$

متحرک از مکان  $x=4m$  شروع به حرکت کرده و در مکان  $x=-2m$  حرکت آن به پایان رسیده است، پس جابه‌جایی آن برابر  $-6m$  است. برای محاسبه مسافت طی شده داریم:

$$l = 1 + 2 + 8 + 1 = 12m$$

بنابراین:

$$\frac{l}{|\Delta x|} = \frac{12}{6} = 2$$

مسافت طی شده توسط متحرک برابر است با: **۹۰**

$$4 \times 54 = 216 km$$

$$20 \frac{m}{s} = 10.8 \frac{km}{h}$$

$$l = s \Delta t \Rightarrow 216 = 10.8 \Delta t \Rightarrow \Delta t = 2h = 120 min$$

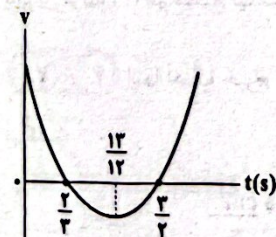
سرعت متوسط از رابطه  $\bar{v}_{av} = \frac{\Delta \bar{x}}{\Delta t}$  به دست می‌آید. بردار مکان متحرک در لحظه  $t_1$ ،  $+8\hat{i}$  و  $2$  ثانیه بعد  $(\Delta t = 2s)$  به صورت  $-2\hat{i}$  است، بنابراین می‌توان نوشت:

$$\bar{v}_{av} = \frac{\bar{x}_2 - \bar{x}_1}{\Delta t} = \frac{-2\hat{i} - 8\hat{i}}{2} = \frac{-10\hat{i}}{2} = -5\hat{i} \frac{m}{s}$$

می‌دانیم سرعت مثبت به معنی حرکت در جهت محور  $x$ ها و سرعت منفی به معنی حرکت در خلاف جهت محور  $x$ ها است. با توجه به معادله سرعت - زمان که یک تابع درجه دو است (تابع سهمی)، داریم:

$$v = 6t^2 - 12t + 6 = (2t-3)(3t-2)$$

بنابراین تنها گزینه (۳) درست است.



حجم کل استوانه برابر است با: **۸۴**

$$V = \pi R^2 h \xrightarrow{h=2R} V = 2\pi R^3$$

حجم حفره برابر است با:

$$V' = \frac{4}{3} \pi r^3 = \frac{4}{3} \pi \times \frac{R^3}{8} = \frac{1}{6} \pi R^3$$

حجم استوانه با حفره برابر است با:

$$V'' = V - V' = 2\pi R^3 - \frac{1}{6} \pi R^3 = \frac{11}{6} \pi R^3$$

چگالی استوانه با حفره برابر است با:

$$\rho = \frac{m_{ظرف}}{V} = \frac{\rho_0 V''}{V} = \frac{\frac{11}{6} \pi R^3 \rho_0}{2\pi R^3} \Rightarrow \rho = \frac{11}{12} \rho_0$$

ابتدا حجم قسمت توپر را محاسبه می‌کنیم: **۸۵**

$$V_{\text{توپر}} = V - V_{\text{حفره}} = \frac{1}{3} (\frac{4}{3} \pi R^3) - \frac{1}{3} (\frac{4}{3} \pi r^3) = \frac{4}{9} \pi (R^3 - r^3) = \frac{4}{9} \pi (2^3 - 1^3) = \frac{4}{9} \pi (8 - 1) = \frac{28}{9} \pi cm^3$$

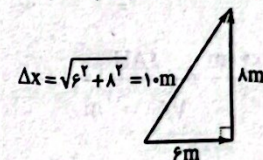
از رابطه چگالی داریم:

$$m = \rho V = 5 \times \frac{28}{9} \pi = 20.8 \pi g$$

ابتدا جابه‌جایی در هر بازه زمانی و سپس جابه‌جایی کل را محاسبه می‌کنیم: **۸۶**

$$\Delta x_1 = v_1 \Delta t_1 = 2 \times 2 = 4m \text{ به طرف شرق}$$

$$\Delta x_2 = v_2 \Delta t_2 = 1 \times 8 = 8m \text{ به طرف شمال}$$



برای محاسبه اختلاف اندازه سرعت متوسط و تندی متوسط خواهیم داشت:

$$|v_{av}| = \frac{|\Delta x|}{\Delta t} = \frac{10}{8+2} = 1 \frac{m}{s}$$

$$s_{av} = \frac{l}{\Delta t} = \frac{6+8}{8+2} = 1.4 \frac{m}{s}$$

$$\Rightarrow s_{av} - |v_{av}| = 1.4 - 1 = 0.4 \frac{m}{s}$$

تغییر جهت متحرک هنگامی رخ می‌دهد که سرعت متحرک صفر شده و علامت سرعت عوض شود، در حالی که در نمودار صورت سؤال، شیب همواره مثبت است، بنابراین در بازه زمانی داده شده متحرک تغییر جهت نمی‌دهد. **۸۷**

می‌دانیم تندی متوسط از رابطه  $s_{av} = \frac{l}{\Delta t}$  قابل محاسبه است. برای محاسبه مقدار مسافت طی شده  $(l)$  در بازه زمانی  $t_1 = 1s$  تا  $t_2 = 5s$  با استفاده از رأس سهمی، نمودار مکان - زمان متحرک را رسم می‌کنیم: **۸۸**

$$t_{\text{رأس سهمی}} = -\frac{b}{2a} \Rightarrow t_{\text{رأس سهمی}} = \frac{-6}{2(-1)} = 3s$$

$$x(t_{\text{رأس سهمی}}) = -(3)^2 + 6(3) - 5 \Rightarrow x(t_{\text{رأس سهمی}}) = 4m$$

شیمی 

۹۶ (۲) در دوره سوم جدول دوره‌های فقط  $Si$  ۱۴ قادر به تشکیل یون تک‌انمی نبوده و در واکنش با دیگر اتم‌ها تنها الکترون به اشتراک می‌گذارد.

۹۷ (۲) در دمای  $300K$  یا همان  $27^{\circ}C$ ، گازهای  $F_2$  و  $Cl_2$  با گاز هیدروژن واکنش می‌دهند.

۹۸ (۴) هر چهار عبارت پیشنهاد شده درست هستند.

۹۹ (۲) طلا با بازتاب زیاد پرتوهای خورشیدی، جان فضاوردان را در برابر تغییر دمای شدید محافظت می‌کند. به همین علت در ساخت کلاه فضاوردان از فلز طلا استفاده می‌شود.

۱۰۰ (۳) به جز عبارت نخست، سایر عبارات درست هستند.

عنصر A همان سدیم ( $Na$ ) است و آرایش الکترونی اتم عنصر X به  $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^2$  ختم می‌شود. بنابراین عنصر X در گروه چهاردهم و دوره ششم جدول جای دارد و همان سرب ( $Pb$ ) است.

A و X یا همان  $Na$  و  $Pb$  در گروه‌های ۱ و ۱۴ جدول دوره‌های جای دارند و تفاوت شمار گروه‌های آن‌ها برابر با ۱۳ است.

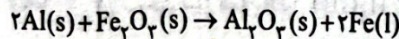
هر دو عنصر A و X فلز بوده و رسانایی الکتریکی و گرمایی بالایی دارند.

تفاوت عدد اتمی  $Na$  ۱۱ و  $Pb$  ۸۲ برابر با  $82 - 11 = 71$  بوده و ۷۱ عدد اتمی نخستین عنصر دسته d دوره ششم جدول است.

عنصر هم‌گروه و بالایی سرب همان فلز قلع و عنصر هم‌دوره و بعدی سدیم همان فلز منیزیم است. هر دو عنصر مورد نظر همانند سایر فلزها، خاصیت چکش‌خواری دارند.

۱۰۱ (۴) هر چهار عبارت پیشنهاد شده درست هستند.

یکی از واکنش‌هایی که در صنعت جوشکاری از آن استفاده می‌شود واکنش ترمیت است:



از آهن مذاب تولید شده در واکنش ترمیت برای جوش دادن خطوط راه‌آهن استفاده می‌شود.

۱۰۲ (۳) آهن (III) کلرید در آب محلول است و حالت

فیزیکی  $FeCl_3$  باید به صورت (aq) باشد.

۱۰۳ (۳) به جز مورد دوم، سایر موارد برای پر کردن عبارت مورد نظر، مناسب هستند. در دوره سوم با افزایش عدد اتمی، واکنش‌پذیری فلزها کاهش

و واکنش‌پذیری نافلزها (تا هالوژن‌ها) افزایش می‌یابد.

۱۰۴ (۳) هر چه واکنش‌پذیری فلزی کم‌تر باشد، استخراج آن فلز راحت‌تر است. در بین فلزهای داده شده، مس واکنش‌پذیری کم‌تری دارد.

۱۰۵ (۲) عبارات‌های اول و چهارم درست هستند.

بررسی عبارات نادرست:

عنصرهای دسته d شامل ۴۰ عنصر بوده و به تقریب  $\frac{33}{89} \%$  عنصرهای

جدول دوره‌های را تشکیل می‌دهند:

$$\frac{40}{118} \times 100 = \frac{33}{89} \%$$

• آرایش الکترونی اتم عنصرهای دسته d به زیرلایه s ختم می‌شود.

۹۲ (۳) با توجه به این‌که نمودار سهمی است پس معادله مکان - زمان

آن یک تابع درجه دوم است.

از آن جایی که نمودار، در مبدأ زمان از  $x=0$  رسم شده است بنابراین صورت

کلی معادله به شکل  $x = At^2 + Bt$  است. با استفاده از داده‌های سؤال

خواهیم داشت:

$$x = At^2 + Bt \Rightarrow \begin{cases} t=2s; x=12m \rightarrow 12 = 4A + 2B \\ t=6s; x=12m \rightarrow 12 = 36A + 6B \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2A + B = 6 \\ 6A + B = 2 \end{cases} \Rightarrow A = -1, B = 8$$

پس معادله مکان - زمان این متحرک به صورت  $x = -t^2 + 8t$  خواهد بود.

با توجه به نمودار سهمی می‌توان گفت که متحرک در لحظه  $t = 4s$  تغییر

جهت داده است. متحرک در این لحظه در مکان  $x = -(4)^2 + 8(4) = 16m$

قرار دارد، پس متحرک از لحظه  $t = 0$  تا لحظه  $t = 4s$  در جهت محور

$x$   $16m$  و از لحظه  $t = 4s$  تا لحظه  $t = 6s$ ، ۴ متر خلاف جهت محور

$x$  حرکت کرده است، بنابراین متحرک در ۶ ثانیه اول حرکتش مجموعاً  $20m$

مسافت طی کرده است، پس تندی متوسط متحرک در ۶ ثانیه اول حرکتش

برابر است با:

$$s_{av} = \frac{l}{\Delta t} = \frac{20}{6} = \frac{10}{3} \frac{m}{s}$$

۹۴ (۱) نمودار داده شده یک نمودار مکان - زمان است که محور

عمودی آن معرف مکان متحرک در زمان‌های متفاوت است. مسافت طی شده

در ۴ ثانیه اول حرکت برابر با مجموع تمام مسافت‌های طی شده است. از طرفی

جابه‌جایی از رابطه  $\vec{d} = \vec{x}_f - \vec{x}_i$  به دست می‌آید، بنابراین:

$$\text{مسافت} = l = 20 + 20 + 20 + 20 = 90m$$

$$\vec{d} \Big|_{t=0}^{t=4} = \vec{x} \Big|_{t=4s} - \vec{x} \Big|_{t=0} = 0 - 20 = -20 \Rightarrow d = 20m$$

بنابراین نسبت خواسته شده برابر است با:

$$\frac{l}{d} = \frac{90}{20} = \frac{9}{2} = 4.5$$

۹۵ (۲) مسافت طی شده برابر محیط دو نیم‌دایره طی شده توسط

متحرک می‌باشد، بنابراین: محیط نیم‌دایره (۲) + محیط نیم‌دایره (۱)

$$l = \frac{2\pi r_1}{2} + \frac{2\pi r_2}{2} = \pi \times 2 + \pi \times 2 = 2\pi (m)$$

جابه‌جایی یک متحرک، فاصله نقطه ابتدا و انتهای مسیر می‌باشد. با اتصال دو

نقطه A و B متوجه می‌شویم که جابه‌جایی برابر مجموع قطرهای دو نیم‌دایره

می‌باشد، بنابراین:

$$d = 2r_1 + 2r_2 = 2 \times 2 + 2 \times 2 = 10m$$

بنابراین نسبت خواسته شده برابر است با:

$$\frac{l}{d} = \frac{2\pi}{10} = 0.2\pi$$

۱۱۲ ۱ از آن جا که نیم عمر  $^{99}\text{Tc}$  کم است و نمی توان مقادیر زیادی

از این عنصر را تهیه و برای مدت طولانی نگه داری کرد. بسته به نیاز، آن را با یک مولد هسته ای تولید و سپس مصرف می کنند.

۱۱۳ ۴ اگر مقدار یک ایزوتوپ خاص در مخلوط ایزوتوپ های یک عنصر را افزایش دهند، به این کار غنی سازی ایزوتوپی گفته می شود.

۱۱۴ ۲ عبارات اول و دوم درست هستند.

توده های سرطانی، یاخته هایی هستند که رشد غیرعادی و سریع تری دارند. در این توده ها، هم گلوکز معمولی و هم گلوکز نشان دار (حاوی اتم پرتوزا) تجمع می کنند.

۱۱۵ ۴

$$X \text{ درصد جرمی} = \frac{\text{جرم عنصر } X}{\text{جرم مولی ترکیب}} \times 100 = \frac{2(3/5M)}{2(3/5M) + 2M} \times 100 = 70\%$$

۱۱۶ ۳ a و b و c به ترتیب رنگ های سبز، زرد و سرخ هستند که مقایسه میان طول موج آن ها به صورت زیر است:

سبز > زرد > سرخ:  $\lambda$   
(c) (b) (a)

۱۱۷ ۲

$$? \text{ atom H} = m \text{ g } C_6H_{12}O_6 \times \frac{1 \text{ mol } C_6H_{12}O_6}{180 \text{ g } C_6H_{12}O_6}$$

$$\times \frac{6/02 \times 10^{23} \text{ molecule } C_6H_{12}O_6}{1 \text{ mol } C_6H_{12}O_6} \times \frac{12 \text{ atom H}}{1 \text{ molecule } C_6H_{12}O_6}$$

$$= 0.4m \times 10^{23}$$

مطابق داده های سؤال می توان نوشت:

$$0.4m \times 10^{23} = 4m^2 \times 10^{21} \Rightarrow m = 10$$

۱۱۸ ۳ مطابق داده های سؤال برای فراوانی ایزوتوپ های اول تا آخر

می توان نوشت (f فراوانی ایزوتوپ آخر است).

$$8f + 6f + 5f + f = 100 \Rightarrow f = 5$$

$$\bar{X} = M_1 + \frac{F_2}{100}(M_2 - M_1) + \frac{F_3}{100}(M_3 - M_1) + \frac{F_4}{100}(M_4 - M_1)$$

$$27/55 = m + \frac{6(5)}{100}(2) + \frac{5(5)}{100}(3) + \frac{5}{100}(4)$$

$$27/55 = m + 0.6 + 0.75 + 0.2 \Rightarrow m = 26$$

۱۱۹ ۲ به جز عبارت آخر، سایر عبارات درست هستند. جرم هر مول

آب برابر ۱۸ گرم است.

۱۲۰ ۲

[ضخامت × مساحت دایره] - [ضخامت × عرض × طول] = حجم ورقه

$$6000 \text{ mm}^3 = [58 \times 27/5 \times 4] - [\pi \times (\frac{3}{2})^2 \times 4]$$

$$= 6000 \cdot (10^{-1} \text{ cm})^3 = 6 \text{ cm}^3$$

$$? \text{ atom} = 6 \text{ cm}^3 \times \frac{6 \text{ g}}{1 \text{ cm}^3} \times \frac{1 \text{ mol}}{120 \text{ g}} \times \frac{6/02 \times 10^{23} \text{ atom}}{1 \text{ mol}}$$

$$= 1806 \times 10^{23} \text{ atom}$$

۱۰۶ ۱  $2Fe_2O_3 + 3C \rightarrow 4Fe + 3CO_2$

$$15 \text{ mg } Fe_2O_3 \times \frac{P}{100} = \frac{\text{mg C}}{2 \times 12} = \frac{2/3 \times 10^3 \text{ g Fe}}{2 \times 56}$$

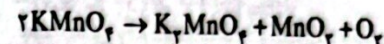
$$\Rightarrow \begin{cases} m = 6/75 \times 10^3 \text{ g} \\ \%P = 59/25 \end{cases}$$

واضح است که می توان از دو کسر اول و بدون محاسبه مقدار m درصد خلوص را به دست آورد.

۱۰۷ ۲ مطابق قانون پایستگی جرم، تفاوت جرم واکنش دهنده و مواد

جامد درون ظرفه برابر با جرم گاز اکسیژن تولید شده است.

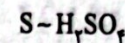
$$? \text{ g } O_2 = 3000 - 284 = 16 \text{ g } O_2$$



$$200 \text{ g } KMnO_4 \times \frac{P}{100} = \frac{16 \text{ g } O_2}{1 \times 32} \Rightarrow \%P = 52/6$$

۱۰۸ ۲ از آن جا که در هر سمت هر کدام از واکنش های داده شده، فقط

در یک ماده، گوگرد وجود دارد، می توان تناسب زیر را نتیجه گرفت:



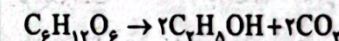
$$\text{جرم مولی گوگرد} \times \frac{P}{100} \times \frac{R_1}{100} \times \frac{R_2}{100} \times \frac{R_3}{100}$$

$$= \frac{\text{غلظت مولی} \times \text{حجم سولفوریک اسید (L)}}{\text{ضریب سولفوریک اسید}}$$

$$\Rightarrow \frac{x \text{ g S} \times (\frac{100}{100}) \times (\frac{100}{100}) \times (\frac{75}{100} \times \frac{100}{100}) \times (\frac{75}{100} \times \frac{75}{100} \times \frac{100}{100})}{1 \times 32}$$

$$= \frac{2L \times 6M H_2SO_4}{1} \Rightarrow x = 2222 \text{ g S}$$

۱۰۹ ۴ سوخت سبز همان اتانول ( $C_2H_5OH$ ) است.



$$6250 \text{ kg } C_6H_{12}O_6 \times \frac{72}{100} \times \frac{R}{100} = \frac{92 \text{ kg } C_2H_5OH}{2 \times 46}$$

$$\Rightarrow \%R = 40$$

۱۱۰ ۱  $Fe_2O_3(s) + 2CO(g) \rightarrow 2Fe(s) + 2CO_2(g)$

با تبدیل  $Fe_2O_3$  به Fe، اتم های اکسیژن از آهن (III) اکسید خارج شده و

جرم نمونه اولیه کاهش می یابد. به ازای مصرف یک مول آهن (III)

اکسید ( $160 \text{ g } Fe_2O_3$ )، ۲ مول اتم اکسیژن معادل ۶۴g از آن خارج شده

و جرم نمونه به ۱۱۲g می رسد.

$$160 \text{ g } Fe_2O_3 \times \frac{\text{کاهش جرم}}{64 \text{ g}} = 24 \text{ g}$$

$$Fe_2O_3 \text{ درصد خلوص} = \frac{24 \text{ g}}{40 \text{ g}} \times 100 = 60$$

۱۱۱ ۱ رادیوایزوتوپ های A و B به ترتیب  $^1_1\text{H}$  و  $^2_1\text{H}$  هستند. شمار

نوترون های  $^1_1\text{H}$  و  $^2_1\text{H}$  به ترتیب برابر با ۰ و ۱ است.

$$\frac{2}{6} = \frac{1}{3}$$

بنابراین مخلوط نهایی شامل ۶ اتم  ${}^4\text{He}$ ، ۵ اتم  ${}^3\text{He}$  و ۷۵ اتم  ${}^1\text{He}$  است.

$$\% \text{He فراوانی} = \frac{0.5}{(6+0.5+0.75)} \times 100 = 7.6/9$$

تفاوت دو عدد ۲۰/۷٪ و ۶/۹٪ برابر با ۲۳/۸ است.

دلیل این که لکه عمل به راحتی با آب شسته و در آن پخش می شود این است که عمل حاوی مولکول های قطبی است که در ساختار خود شمار قابل توجهی گروه هیدروکسیل دارند.

فرمول کلی صابون مورد نظر به صورت  $\text{C}_x\text{H}_y\text{COONH}_4$  (۱۲۷) ۲

است. مطابق داده های سؤال می توان نوشت:

$$\frac{\%C}{\%O} = 6 \Rightarrow \frac{(x+1) \times 12}{2 \times 16} = 6 \Rightarrow x = 15$$

فرمول صابون:  $\text{C}_{15}\text{H}_{31}\text{COONH}_4$

مطابق متن سؤال، دو پیوند دوگانه در ساختار صابون وجود دارد که یکی  $\text{C}=\text{O}$  و آن یکی  $\text{C}=\text{C}$  خواهد بود. در نتیجه شمار اتم های هیدروژن زنجیر کربنی برابر است با:

$$2(15) - 1 = 29$$

فرمول صابون:  $\text{C}_{15}\text{H}_{29}\text{COONH}_4$

$$\frac{\%H}{\%N} = \frac{(29+4) \times 1}{1 \times 14} = 2/3.5$$

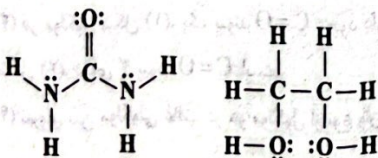
فرمول شیمیایی اوره و اتیلن گلیکول به ترتیب به صورت  $\text{C}_2\text{H}_4(\text{OH})_2$  و  $\text{CO}(\text{NH}_2)_2$  است. (۱۲۸) ۱

در هر دو ترکیب نسبت شمار اتم های C به O برابر با ۱ است.

هر دو ترکیب در هگزان نامحلول هستند.

به دلیل وجود پیوندهای N—H و O—H در ساختار آنها، هر دو ترکیب می توانند با مولکول های آب، پیوند هیدروژنی تشکیل دهند.

در ساختار هر کدام از این دو ترکیب، ۴ جفت الکترون ناپیوندی وجود دارد:



فرمول روغن زیتون به صورت  $\text{C}_{57}\text{H}_{104}\text{O}_6$  است. در (۱۲۹) ۱

ساختار داده شده در سؤال به جز گروه های R، ۶ اتم کربن، ۶ اتم اکسیژن و ۵ اتم هیدروژن وجود دارد. بنابراین در مجموع سه گروه R، ۵۱ اتم کربن و ۹۹ اتم هیدروژن وجود دارد.  $99 - 51 = 48$

(۱۳۰) ۲

$$\text{بنزین: } \text{C}_6\text{H}_{10} \Rightarrow a = \frac{18}{8} = \frac{9}{4}$$

$$\text{وازلین: } \text{C}_{25}\text{H}_{52} \Rightarrow b = \frac{52}{25}$$

$$\frac{a}{b} = \frac{\frac{9}{4}}{\frac{52}{25}} = \frac{9}{4} \times \frac{25}{52} = \frac{225}{208} = 1.08$$

هر چهار عبارت پیشنهاد شده درست هستند. (۱۳۱) ۱

(۱۳۲) ۱

$${}_{209}^{82}\text{A}^{3+} \begin{cases} p+n=209 \\ p-e=2 \Rightarrow p=82, e=80, n=126 \\ n-e=46 \end{cases}$$

$${}_{126}^{X}\text{X}^{2-} \begin{cases} p+n=126 \\ e-p=2 \Rightarrow p=52, e=54, n=74 \\ n-e=20 \end{cases}$$

مجموع اعداد اتمی دو عنصر A و X برابر است با:

$$82 + 52 = 135$$

از نخستین عنصر ساخت بشر ( ${}^{99}\text{Tc}$ ) برای تصویربرداری (۱۳۳) ۴

غذا نیروی استفاده می شود. زیرا یون یدید با یون حاوی  ${}^{99}\text{Tc}$ ، اندازه مشابهی دارد.

برای سادگی در محاسبات به جای مقدار عدد آووگادرو فقط از (۱۳۴) ۴

نماد  $N_A$  استفاده می کنیم:

$$? \text{ atom} = 22g \text{Fe}_7\text{O}_7 \times \frac{1 \text{ mol Fe}_7\text{O}_7}{160g \text{Fe}_7\text{O}_7} \times \frac{\Delta N_A \text{ atom}}{1 \text{ mol Fe}_7\text{O}_7} = N_A \text{ atom}$$

بررسی گزینه ها،

$$1) 21g \text{CO} \times \frac{1 \text{ mol CO}}{28g \text{CO}} \times \frac{2 N_A \text{ atom}}{1 \text{ mol CO}} = 1.5 N_A \text{ atom}$$

$$2) 3/01 \times 10^{23} \text{ molecule H}_2\text{O} \times \frac{1 \text{ mol H}_2\text{O}}{6/02 \times 10^{23} \text{ molecule H}_2\text{O}}$$

$$\times \frac{3 N_A \text{ atom}}{1 \text{ mol H}_2\text{O}} = 1.5 N_A \text{ atom}$$

$$3) 7/25g \text{CH}_3\text{COCH}_3 \times \frac{1 \text{ mol CH}_3\text{COCH}_3}{58g \text{CH}_3\text{COCH}_3}$$

$$\times \frac{10 N_A \text{ atom}}{1 \text{ mol CH}_3\text{COCH}_3} = 1.22 N_A \text{ atom}$$

$$4) 0/005L \text{C}_6\text{H}_{14} \times \frac{1000 \text{ mL}}{1L \text{C}_6\text{H}_{14}} \times \frac{0/86g \text{C}_6\text{H}_{14}}{1 \text{ mL C}_6\text{H}_{14}} \times \frac{1 \text{ mol C}_6\text{H}_{14}}{86g \text{C}_6\text{H}_{14}}$$

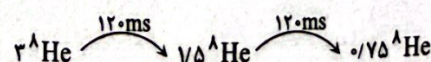
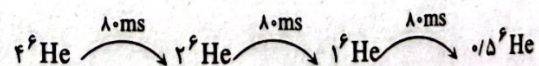
$$\times \frac{20 N_A \text{ atom}}{1 \text{ mol C}_6\text{H}_{14}} = N_A \text{ atom}$$

فرض می کنیم جرم هر کدام از ایزوتوپ ها در مخلوط اولیه (۱۳۵) ۴

برابر ۲۴amu است. در این صورت نمونه اولیه شامل ۶ اتم  ${}^4\text{He}$  (پایدار)، ۴ اتم  ${}^3\text{He}$  و ۳ اتم  ${}^1\text{He}$  خواهد بود.

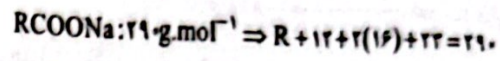
$$\% \text{He فراوانی} = \frac{4}{(6+4+3)} \times 100 = 30/7$$

۲۴۰ میلی ثانیه معادل ۳ نیم عمر  ${}^3\text{He}$  و ۲ نیم عمر  ${}^4\text{He}$  است.



۲ ۱۳۱

$$\text{جرم مولی صابون} = \frac{17/4g}{0.06mol} = 29g \cdot mol^{-1}$$



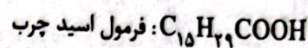
$$\Rightarrow R = 222g \cdot mol^{-1} \Rightarrow R: C_{16}H_{21}$$

$$\frac{\text{شمار پیوندهای کربن - هیدروژن}}{\text{شمار پیوندهای کربن - کربن}} = \frac{21}{16} \Rightarrow C_{16}H_{21}COOH: \text{اسید چرب}$$

۲ ۱۳۲

مطابق داده‌های سؤال، فرمول صابون به صورت  $RCOONH_4$  است که R دارای ۲۹ اتم هیدروژن خواهد بود. با توجه به یک پیوند دوگانه  $C=C$  در R، فرمول آن را می‌توان به صورت  $C_nH_{2n-1}$  در نظر گرفت:

$$2n - 1 = 29 \Rightarrow n = 15$$



$$\text{جرم مولی اسید چرب: } 12(15+1) + 2(16) + 29 = 254g \cdot mol^{-1}$$

۲ ۱۳۳

عبارت‌های «ا» و «ت» درست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) شاخص امید به زندگی نشان می‌دهد با توجه به خطراتی که انسان‌ها در طول زندگی با آن مواجه هستند، به طور میانگین چند سال در این جهان زندگی می‌کنند.

پ) امروزه امید به زندگی برای بیش تر مردم دنیا بین ۷۰ تا ۸۰ سال است.

۲ ۱۳۴

سه ماده ی بنزین، روغن زیتون و وازلین در هگزان محلول هستند.

۱ ۱۳۵

بررسی گزینه‌ها:

۱) شکل‌های (۱) و (۲) به ترتیب مدل فضاپرکن اسید چرب و استر بلند زنجیر را نشان می‌دهند.

۲) شمار اتم‌های اکسیژن مولکول شکل (۲) برابر با ۶ و شمار اتم‌های اکسیژن مولکول شکل (۱) برابر با ۲ است.

۳) در مولکول شکل (۱)، یک پیوند  $C=O$  وجود دارد. در صورتی که مولکول شکل (۲)، دارای ۳ پیوند  $C=O$  است.

۴) نیروی بین مولکولی غالب در دو مولکول از نوع وان‌دروالسی است.